

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**A felnőttkori közösségi zenetanulás
empirikus vizsgálata
a hazai fúvószenekarok tükrében**

Radócz J. Miklós

Témavezető: Prof. Dr. Váradi Judit

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2025

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A fúvószenekar, mint a közösségi zene egyik fontos pillére hazánkban is régóta ismert fogalom, annak kulturális és társadalmi hatásairól tudományos értelemben mégis igen kevés szó esik. Ez a fajta mellőzöttség a fúvószenében jártas zenészeknek, karnagyoknak minden bizonnyal nem teljesen ismeretlen, mivel a fúvószenekari muzsika mindig is kicsit mostoha helyet foglalt el a zenetörténet, valamint a jelenkor zenei életének palettáján, éppen ezért eddig kevesebb figyelmet is kapott, mint azt társadalmi és kulturális szerepvállalása indokolttá tenné. Tovább nehezíti a dolgot, hogy a fúvós együtteseket érintve számos olyan tévhit és sztereotípiá kering a köztudatban, amely nemhogy a laikus közönséget, de gyakran még a hozzáértő muzsikusokat is megosztja.

Az elmúlt évtizedek nemzetközi diskurzusaiban egyre hangsúlyosabbá vált az a szemlélet, amely a tanulást nem csupán formális keretek között értelmezi, hanem kiemelt figyelmet fordít a közösségi és művészeti aktivitás jelentőségére is. A közösségi zenélés (Veblen & Olsson, 2002) és a felnőttkori zenetanulás (Coffman, 2002; Jutras, 2011) témakörei mentén számos kutatás igazolta, hogy a közös zenei tevékenység nem csupán esztétikai vagy rekreációs élményforrás, hanem fontos tanulási és szocializációs tér is. A felnőttkori részvétel ilyen típusú művészeti tevékenységekben hozzájárulhat az egyéni jóllét, a társas kapcsolatok, az identitásépítés és

a társadalmi integráció erősítéséhez (Coffman, 2009; Williamson & Bonshor, 2019). Jelen kutatásunk ezen nemzetközi irányvonalhoz kapcsolódva vizsgálja a felnőttkori közösségi zenetanulás magyarországi gyakorlatát a hazai amatőr fúvószenekarok példáján keresztül.

Kutatásunk neveléstudományi irányultságát indokolja, hogy a vizsgálat fókuszában a felnőttek zenetanulási jellemzőinek feltárása, valamint az aktív zenei tevékenység egyéni motivációkra és közösségi fejlődésre gyakorolt közvetlen és közvetett hatásainak elemzése áll. Ezen tanulási és szocializációs folyamatokat jelen munkánkban a hazai amatőr fúvószenekarok közegeén keresztül követjük nyomon, hiszen hazai szemszögből tudományos megközelítésben összességében is csak néhány munkában foglalkoznak a fúvószene zenei életben betöltött funkciójával. Jelen kutatás relevanciáját és innovatív jellegét éppen az a helyzet erősítette meg, hogy kevés hiteles információ áll rendelkezésre ezen együttesekkel kapcsolatban. Különösen igaz ez, ha tovább szűkítjük a vizsgálat fókuszát, és a zenekari tagokra helyezük azt. Ugyan a hazai fúvószenekari életben tájékozott muzsikusként vélhetően számos tapasztalattal rendelkeznek a fúvószenekarokon átívelő barátságokról, az összetartó zenekari közösségekről, valamint a fesztiválok és versenyek sajátos atmoszférájáról, kutatásunkat megelőzően – az egyéni történeteken túl – nem

rendelkeztünk pontos ismeretekkel ezen zenekari réteg szocioökonómiai és demográfiai háttéréről. Nem tudtuk továbbá, hogy mi motiválja az érintetteket e hobbi választására, mit gondolnak a fúvószenekarokról mint zenei közösségekről, valamint limitált információkkal rendelkezünk a fúvószenekarok helyéről és helyzetéről a hazai zenei életben.

Ugyancsak gondolkodásra ad okot, hogy egy felnőttkorú amatőr zenész esetén számos olyan nehezítő külső tényezővel is számolni kell, amely a gyermek- és fiatalkori társaiknál még nem feltétlenül áll fenn. A magasabb szintű tanulmányok, a munkahely vagy később a családi kötelezettségek mellett idővel egyre nehezebbé válhat a rendszeres próbamunkával, koncertezéssel járó fúvószenekari tevékenység fenntartása, nem beszélve az otthoni, egyéni gyakorlóidőről. Egyik legfőbb kérdésünk éppen ezen jelenségre vonatkozik, azaz mi az a mozgatórugó vagy motivációs erő, amely miatt felnőttkorú amatőr zenészek aktívan részt vesznek egy ilyen együttes munkájában. Célunk, hogy kutatómunkánkkal – hiánypótló jelleggel – választ kapjunk ezekre a kérdésekre, ezáltal hozzájáruljunk a zenei színtér ezen kevésbé vizsgált szegmensének, valamint a felnőttkori zenetanulás sajátosságainak mélyebb megismeréséhez. Mindemellett reményünket fejezzük ki a tekintetben is, hogy a kutatás felépítése, módszertana és eredményei a fúvószenekari közeg megismerésén túlmutatóan más típusú előadó- vagy

alkotóművészeti közösségek vizsgálatához is támpontul szolgálhat.

A dolgozat elméleti keretrendszere

Napjainkra tudományosan igazolt, hogy az aktív zenei tevékenység pozitív hatással van az egyén szellemi és fizikai egészségére. Fejleszti a koncentrációt és a kognitív gondolkodást (Kokas, 1972; Barkóczi és Pléh, 1977), amely már rövidtávon is észlelhető, hosszútávon viszont egyértelműen kimutatható (Schellenberg, 2005). Ugyancsak kiemelhető a mentális és fizikális egészségi állapotra gyakorolt előnyös szerepe (Asztalos, 2016). Nem megkerülhető továbbá a zenei tevékenység személyiségformáló, (Bácskai et al., 1972), valamint az érzelmi intelligencia fejlődésére kifejtett pozitív hatása (Váradi et al., 2024).

Ugyan a zenetanulás hatásait általában a gyermek- és ifjúkorhoz kötjük, az utóbbi évtizedek kutatásai igazolták, hogy a zenei aktivitás jótékony hatásai felnőttkorban is megfigyelhetők, ezért tudományos vizsgálatuk indokolt (Coffman, 2002). Ezen felnőttkori zenetanulást érintő kutatások néhány fő témakör köré csoportosíthatók. Az egyik ilyen pillér az aktív zenei tevékenység és az életminőség kapcsolatának vizsgálata (Coffman & Adamek, 1999; Cohen, Bailey & Nilsson, 2002; Williamson & Bonshor, 2019), amely vizsgálatok keretében arra keresik a választ, hogy a zenei aktivitás milyen közvetlen vagy közvetett módon járul hozzá

ahhoz, hogy az egyén jobban érezze magát mentálisan és fizikálisan. Ugyancsak rekurrens téma a zenei tevékenység szociális, közösségi hatásainak vizsgálata, amely számos megközelítést kínál. Legtágabb kontextusban érthetjük alatta a „*community music*”, azaz a közösség-alapú zenei formációk összességét (Veblen & Olsson, 2002; Coffman & Higgins, 2012), amelyek magában foglalnak minden olyan – főként amatőr – zenei kezdeményezést, amely közösségi kohézió alapul. Ezen zenei formációkat vizsgálva egyre nyilvánvalóbb, hogy a zenei élményeken túl megkerülhetetlen szerepe van a szociális, közösségi tényezőknek, amelyek kulcsfontosságúak a hosszú távú közösségi zenei tevékenységeket illetően (Coffman, 2002; Carucci, 2012; Radócz, 2021, 2022). Végül, a közösségi tényezők mellett kiemelendő a zenei közösségek iránti egyéni motivációnak, az egyéni hajtóerőnek a megértése, azaz, hogy miért jár valaki saját szabadidejének terhére ilyen együttesekbe (Jutras, 2011; Radócz, 2022).

A felnőttkori zenetanulás különböző megközelítési lehetőségein túl tisztázni kell, hogy a vizsgálatunk középpontjában álló fúvószenekarokkal kapcsolatban számos tévhit él. A fúvószenét igen gyakran a katonai indulókkal, ezáltal a fúvószenekarokat a díszelgő katonai együttesekkel azonosítják, holott mára egy sokkal szélesebb területet értünk alatta. Tény, hogy a ma ismert fúvószene kialakulásában elvülhetetlen érdemei vannak a katonazenekaroknak (Hollós, 1980,

Marosi, 1994), de a jelenkor fúvószenéje már rég összetettebb képet mutat.

Komplex feladat azonban a fúvószenekar fogalmának pontos definiálása, mivel számos változata és típusa ismert. Legtágabb megközelítésben a fúvószenekar olyan együttes, amely főként fa- és rézfúvós hangszerekből, valamint ütőhangszerekből áll (Kostagiolas et al., 2015; Radócz, 2023), de pontos típusa és funkciója függhet hangszeres, létszámbeli és életkori összetételétől vagy a megszólaltatott zenekari repertoártól is (Dubois et al., 2013). Mindemellett vannak olyan felállások, amelyek vonós, billentyűs vagy akár elektroakusztikus hangszereket is foglaloztatnak. Tovább nehezíti a pontos definíciót, hogy a nemzetközi terminológia is többféle elnevezést használ (Dubois et al., 2013).

A kutatást megelőző eddigi tapasztalataink, illetve a szakirodalmi ismereteink nyomán igyekeztünk egy olyan, a teljes országra kiterjedő kutatást megvalósítani, amely által sikerül kicsit a reflektorfénybe helyezni a hazai amatőr fúvószenei világot, valamint lehetőségessé válik egy stabil, széles szakirodalmi és empirikus ismereteken alapuló munkát lefektetni, amely a további vizsgálatoknak is iránymutatásként szolgálhat. Másrészt az itthoni fúvószenekari világ megismerésén keresztül lehetőségünk nyílt a hazai felnőttkori zenetanulás sajátosságainak és egyedi dilemmáinak írásos megörökítésére. Ebben az értelemben dolgozatunk

túlmutat eredeti vállalásán, mivel ily módon kettős célt teljesít. A vizsgálat direktívájaként öt kutatási kérdést fogalmaztunk meg: **K₁**: Milyen társadalmi és szocio-demográfiai háttérrel rendelkeznek a hazai amatőr fúvószenekarok felnőttkorú tagjai? **K₂**: Milyen összefüggés mutatható ki a gyermekkori zenei tanulmányok és a felnőttkori zenei aktivitás között? **K₃**: Mi a zenekari tagok egyéni indíttatása a fúvószenekari tagság iránt, azaz miért vesznek részt aktívan egy fúvószenekar munkájában? **K₄**: Hogyan tudja beilleszteni az életvitelébe az amatőr fúvószei életben való aktív részvételt? **K₅**: Van-e a fúvószenekari tagságnak egyéb hozzáadott értéke a hétköznaphoz, a civil élethez?

Az adatgyűjtés lépései és az alkalmazott módszerek vázolása

A kutatás menete során számos nehézségbe ütköztünk, amely elsősorban a terület hiányos dokumentáltságának volt köszönhető. Az első lényeges akadály, hogy még csak becslült számadatokat sem találtunk annak függvényében, hogy hány, számunkra releváns amatőr fúvószenekar működik hazánkban, ez alapján azt sem tudtuk felmérni, hogy körülbelül mekkora lehet az a fúvószenekari populáció, amelyből a mintánkat meríthetjük. Az első lépés tehát a FUZEKA2023 elnevezésű fúvószenekari adatbázisunk felállítása volt. Az országos lefedettségű adatbázisunkban a zenekarok listázásán túl rögzítettük

működési helyüket, az adott település típusát, vármegyei elhelyezkedését, valamint a zenekar típusát¹ is.

A FUZEKA2023 véglegesítését követően lehetőség nyílt a zenekarok létszámának és összetételének felmérésére. Az adatok megismeréséhez elsőként egy 11 kérdésből álló, online kitölthető kérdőívet hoztunk létre, amelyet az adatbázisban szereplő 171 fúvószenekar vezetőjének vagy kapcsolattartójának egyaránt elküldtünk. Az első körös adatfelvétel 2022. április 16. és május 2. között zajlott. Ezen időszak alatt 109 együttes képviselője, azaz a teljes zenekari minta közel kétharmada válaszolt kérdéseinkre. Az így kapott számadatokból többek között kirajzolódott, hogy a teljes zenekari minta becsült taglétszáma mintegy 6000 fő, akiknek közel kétharmada, körülbelül 3900 fő felnőttkorú.

Ezzel egyidejűleg elindítottuk a vizsgálatunk fókuszába tartozó, felnőttkorú fúvószenekari tagokat megcélzó adatgyűjtésünket is. A zenekarok kapcsolattartóihoz eljuttatott kérdőívünkhöz hasonlóan a mérőeszközt szintén az EvaSys online kérdőívszerkesztő programmal hoztuk létre. Az online kérdőívet minden érintett együtteshez továbbítottuk, míg a zenekari kapcsolattartókat arra kértük, hogy továbbítsák azt

---

¹ A zenekartípusok kategorizálásánál a karnagyai interjúkból (Radócz, 2023) leszűrt tapasztalatokra hagyatkoztunk, azaz elsődlegesen a zenekar nevét vettük figyelembe, de egyértelműen nem eldönthető esetekben az adott zenekarról elérhető nyilvános adatok, képek és/vagy videófelvetelekre hagyatkoztunk.

felnőttkorú zenekari tagjaik felé. Az adatgyűjtés 2022. május 20-a és július 14-e között valósult meg, amelyet 463 kitöltő válaszaival véglegesítettünk. A válaszadók mindegyike felnőttkorú, aktív fúvószenekari tag. A saját fejlesztésű mérőeszközünk 37 elemből állt: zárt és nyitott kérdésekből, valamint Likert-skálákból. A kérdőív egyik fő részeként egy 24 itemből álló kérdéssort állítottunk össze, amelyet részben saját fejlesztésű kérdésekből, részben pedig Jutras (2011) kutatásából adaptáltunk. Kérdőívünkben alapvetően négy fő témakört érintettünk. A kitöltők demográfiai háttéradatai mellett érintettük eddigi zenei tapasztalataikat, a családi és közösségi kapcsolataikat, illetve a zenekari tagság egyénre gyakorolt hatásainak tapasztalatait.

Kutatásunkban kvantitatív és kvalitatív módszereket egyaránt alkalmaztunk. Jelen kutatás a kevert módszertan paradigmáján belül a beágyazott felépítés kategóriájába tartozik, azaz a kvantitatív és kvalitatív megközelítés egymást kiegészítve válnak értelmezhetővé (Király et al., 2014). A statisztikai elemzéseket SPSS 22 program segítségével végeztük el. Az adattisztítást követően az összefüggések feltárásához keresztábla-elemzéseket, feltáró faktorelemzést és klaszteranalízist, kétmintás t-próbát, varianciaanalízist és korrelációelemzést alkalmaztunk. A kérdőív nyitott kérdéseinek objektív értelmezéséhez MAXQDA Pro 2020 kvalitatív tartalomelemző szoftvert használtunk. A

kódolási folyamat során a válaszok tartalmi elemeit kvantifikáltuk és vizualizáltuk.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

Első hipotézisünkben feltételeztük, hogy a különböző fűvószenekari típusokból következtethető karakterisztikák, vagy akár az együttesek régiós elhelyezkedése valamelyest a válaszadók szociodemográfiai háttéradatait is determinálják. Ezen feltételezést az a kutatói igényünk alapozta meg, miszerint szeretnénk rálátást nyerni a hazai fűvószenekari szcéna zenészeire, megismerni, hogy kik azok az amatőr muzsikusok, akik aktív tevékenységükkel hozzájárulnak ezen világ működéséhez. Dolgozatunk egyik újdonságértéke, hogy a vizsgálat által egy olyan szubkultúra szereplőit sikerült közelebbről bemutatni, akikről hazai tekintetben eddig csak nagyon kevés információ volt elérhető. Kimondott célunk volt, hogy a kutatás alkalmával megismerjük a fűvószenezsek általános vonásait, jellemző karakterisztikájukat. A kérdőívünkre érkezett válaszok természetesen széles skálát járnak be, hiszen minden válaszadó más-más élethelyzetben van, különbözhet lakóhelyük, társadalmi és családi helyzetük, mindezek összességében alapvetően befolyásolják általános lehetőségeiket is. Ugyan néhány háttérváltozó – mint például a válaszadó neme vagy életkora – esetében mutatkoztak beazonosítható különbségek, de a legtöbb mérvadó háttéradat nem

mutatott szignifikáns eltéréseket sem az együttes típusával, sem annak földrajzi elhelyezkedésével összefüggésben, így *első hipotézisünk csupán részben igazolódott be.*

Kiemelendő, hogy a válaszadók több mint negyede újrakezdő (n=114) fúvószenész, tehát fúvószenekari tevékenységüket néhány évre, vagy akár évtizedekre is felfüggesztették, majd azt valamilyen külső vagy belső hatás miatt ismét folytatták. A válaszadók több mint fele arról számolt be, hogy volt olyan pont az életükben, amikor azon gondolkodtak, hogy a zenei pálya akár hivatás is lehet számukra, azaz professzionális szinten is művelnék (n=261). Mindemellett a vizsgálatban résztvevő fúvószenekari tagok közel harmada párhuzamosan több együttesben is játszik (n=145), igaz ez esetben női hátrány rajzolódott ki, hiszen a férfiak szignifikánsan többen játszanak egyszerre több zenei formációban is.

Klaszterelemzés segítségével rámutattunk, hogy a fúvószenekari tagság transzferhatásai alapján a kutatásban résztvevő fúvószenészek alapvetően két nagyobb csoportra, Zenekarközpontúakra (n=291) és Mérsékeltlen visszafogottakra (n=171) osztható. Mindkét klasztercsoport alapvetően pozitívan viszonyult a fúvószenekari tagsághoz, de különbség mutatkozott a hozzáállás mértékében. Keresztábra-elemzéssel rámutattunk, hogy a zenekarközpontú szemlélet inkább a nőkre, míg a mérsékelt attitűd inkább a férfiakra jellemző.

Mindemellett az életkor terén is eltérést figyeltünk meg, hiszen a kétmintás t-próba alapján minél idősebb volt egy válaszadó, annál nagyobb valószínűséggel tartozott a Zenekarközpontúak klaszterébe, amely azt mutatja, hogy az idősebb fúvószenészek általában jobban értékelik a fúvószenekari tevékenység különböző aspektusait. A Zenekarközpontú csoporton belül szignifikánsan többen vannak azok, akik professzionális zenei pályán is gondolkodtak, valamint az újrakezdők aránya is magasabb. Elköteleződésüket jelzi, hogy nagyobb eséllyel és többit gyakorolnak, sokuk saját hangszerrel rendelkezik.

Második hipotézisünkben feltételeztük, hogy a felnőttkori aktív zenei részvételre meghatározó hatással vannak a gyermekkori zenei tanulmányok, valamint a zenei élmények és tapasztalatok. A válaszadók 94,6%-a gyermek- vagy kamaszkorban, formális, intézményes keretek között sajátította el hangszeres tudása alapjait. A mintában alig akadt olyan válaszadó, aki felnőttként, zenei előképzettség nélkül kezdett volna fúvószenekari hangszert tanulni. Ez alapján kijelenthető, hogy a fúvószenekari aktivitáshoz vezető legegyszerűbb út a zeneiskolai képzésen keresztül vezet. Emellett a gyermekkori zenetanulás hiánya jelentősen csökkenti annak esélyét, hogy valaki később egyáltalán bekapcsolódhasson egy fúvószenekar munkájába. *Ez alapján második hipotézisünk igaznak bizonyult.*

A fúvószenekari zenészek hangszeres pályájának íve azt mutatja, hogy a korai zenetanulás és az ifjúkori zenekari élmények meghatározó, sőt szinte nélkülözhetetlen táptalajt jelentenek a felnőttkori fúvószenekari aktivitás kialakulásához. Bizonyos adatok a családi háttér fontosságát hangsúlyozták. A kitöltők mindössze kevesebb mint egyharmada jelezte, hogy szülei zenéltek, vagy valamilyen zenei végzettséggel bírtak volna, ez alapján látható, hogy a többségnek nem volt közvetlen zenész felmenője. A családi támogatás és a zenei példa mégis fontos tényezőként rajzolódott ki, hiszen számos válaszban felmerült, hogy az illető testvére vagy rokona is játszik hangszeren, de több esetben épp a szülők biztatása volt döntő faktor.

Harmadik hipotézisünkben feltételeztük, hogy a fúvószenekari tagság iránti elköteleződés háttérében alapvetően három motivációs faktor, a zenei-, a szociális- és a rekreációs tényezők játszanak meghatározó szerepet. Ezen felvetésünket Coffman (2002) elméleti munkájára alapoztuk. Kutatásunk egyik legfontosabb célja – a nemzetközi vizsgálatokhoz hasonlóan – ezen tényezők, valamint a belső és külső motivációs források feltárása volt. A kutatás során feltételezésünk folyamatos megerősítést nyert, hiszen mind a kvantitatív, mind a kvalitatív vizsgálatokból származó adatok egyaránt ezen három tényező felé mutattak. Mindezt különösen szemléletesen támasztja alá a kérdőív zárókérdésére

kapott válaszainak kielemezése, hiszen a fúvószenekari tagok véleményének tartalomelemzése és kvantifikálása során kialakult 1029 kódból álló kódháló több mint 80%-át éppen ezen három tényezőhöz köthető válaszselemek adják. A motivációs háttér háromdimenziós szerkezete a válaszadók túlnyomó többségénél egyértelműen kirajzolódott, így *harmadik hipotézisünk igazolást nyert*.

Kiemelendő, hogy a legtöbb válasz egyértelműen a szociális és közösségi elemeket hangsúlyozta. A közösségi tényezők fontosságát igazolja az újrakezdők véleményeinek tartalomelemzése is, hiszen a fúvószenekari tevékenység folytatásának okai között a legtöbb gondolat a közösségi és a zenei tényezőkhöz kötődött. A különböző adatelemzésekből kirajzolódott továbbá, hogy a közösségi értékek egyaránt fontosnak mondhatók minden fúvószenész számára, függetlenül nemtől, életkortól, végzettségtől, vagy akár az adott együttes típusától.

A fúvószenekari tagság zenei elemeinek kiemelése evidensnek tűnhet, amelyet a kutatás több eleme is visszaigazolt. A nyílt kérdések tartalomelemzése alapján a zenélés, mint örömforrás jelent meg, amely az együtthangzás élményéből, a koncertezés öröméből, vagy akár a hangszer szeretetéből fakad. Emellett többen kiemelték, hogy a fúvószenekari játék jó lehetőséget biztosít az egyéni zenei fejlődésre és tudásbővítésre, valamint a hangszeres készségek fejlesztésére és szinten tartására.

A közösségi és zenei tényezők mellett a fúvószenekari tagság rekreációs funkciója is lényeges elemként rajzolódott ki. Számtalan válaszban megjelent, hogy a fúvószenekar örömet és kikapcsolódást nyújt, amely az egyén életének részeként hozzájárul a stresszoldáshoz, a lelki feltöltődéshez, valamint a mindennapok nehézségeiből való kiszakadáshoz. Ezen tartalomelemek az újrakezdők válaszaiban egyaránt megjelentek. Fontos hozzáadni azonban, hogy a női válaszadók számára fontosabbnak bizonyultak a rekreációs tényezők, mint a férfiak számára. Mindemellett ezen szempontból szignifikáns eltérést figyeltünk meg az amatőr fúvószenészek és a hivatásos válaszadók között. Utóbbi válaszadói réteg számára a fúvószenekari tevékenység sokkal kevésbé szól a kikapcsolódásról, mint azon zenészeknek, akik a zenét csak hobbi szinten művelik.

Dolgozatunk egyik újszerű eleme, hogy az újrakezdő fúvószenészek motivációit is vizsgáltuk, hiszen speciális helyzetükből adódóan még pontosabb látképet mutatnak a hosszútávú fúvószenekari tagság nehézségeiről és előnyeiről. A teljes mintát tekintve a válaszadók több mint negyede (n=114) újrakezdő, azaz fúvószenei tevékenységét rövidebb-hosszabb időre felfüggesztette, majd, amikor lehetőségei megengedték visszatért a fúvós világba. Kérdőívünkben külön rákérdeztünk a zenekari tevékenység megszakításának és későbbi folytatásának okaira. A zenekari tevékenység befejezését illetően a legjelentősebb indok az időhiányhoz

volt köthető. Mindez jellemzően valamilyen családi tényezőket, munkahelyi elfoglaltságokat, vagy a tanulmányokhoz köthető időhiányt jelentett. Gyakori válasz volt továbbá az eredeti lakóhelyről való elköltözés, amely miatt megszokott zenekari rutinját is félbe kellett szakítania. Kifejezetten színes válaszokkal találkoztunk a zenekari tevékenység újratekzését illetően is. A zenei tényezők és a közösséghez tartozás iránti igény mellett az egyik leggyakoribb válaszelem a több szabadidőhöz kötődött. Sokan azért tértek vissza a fúvószenekari világba, mert maga a közösség, vagy a zenekar vezetője hívta, de számos válaszban kiemelték a zenekari tagság mentális feltöltődésben játszott pozitív szerepét.

Negyedik hipotézisünkben feltételeztük, hogy a fúvószenekari tagság összeegyeztetése a mindennapi élettel – különösen családi és munkahelyi kötelezettségek mellett – nehézségekbe ütközhet. Ezen feltevésünket indokolja, hogy a zenekari tevékenység időigényes elfoglaltság, hiszen a koncerteken és a próbákon való aktív részvétel már önmagában is sok időráfordítást követel, és ekkor még nem érintettük az egyéni gyakorlást és felkészülést.

A válaszadók 70%-a jelezte, hogy szokott egyénileg is gyakorolni, igaz a fúvószenészek 58%-a hetente maximum csak 1-2 órát tud gyakorlásra fordítani. Feltételeztük, hogy a családi környezet, a gyermekek léte, vagy akár a válaszadó életkora befolyásolhatja a zenekari

részvételt. A válaszadók 56%-ának nincsen gyermeke, amely a kitöltők 35,13 éves átlagéletkorát tekintve váratlan adat, a gyermekkel rendelkező kitöltők (n=203) jelentős hányadának még 18 éven aluli a gyermeke. Mindezt fontosnak találtuk tisztázni, hiszen a gyermekek életkora alapvetően befolyásolja, hogy a szülők mennyi szabadidővel rendelkeznek, így az előző számadat azt is jelenti, hogy sokak számára a fúvószenekari tagság mindentől függetlenül fontos a mindennapokban.

Mindezt kiegészítve az újrakezdők tapasztalatai érzékletesen rámutattak, hogy a fúvószenekar valóban időigényes elfoglaltság, hiszen közülük legtöbben egyértelműen az időhiányt nevezték meg a befejezés egyik okaként. A családi és munkahelyi elfoglaltságok sűrűsödése, vagy a tanulmányok előbbre helyezése egyaránt visszatérő problémaként jelent meg az időmenedzseléshez köthetően.

Az előbbi adatok alapján *dolgozatunk negyedik hipotézise részben igazolódott be*. Előzetes várakozásunkkal ellentétben nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy az életkor, a családi háttér, vagy a gyermekek léte döntően befolyásolná a zenekari tagságot, hiszen számos válaszadó éppen ezen hátráltatónak gondolt tényezők ellenére is aktív fúvószenésznek mondhatja magát. Mindazonáltal az újrakezdő válaszadók tapasztalatai rámutatnak, hogy a különböző kötelezettségekből fakadó időhiány – legyen az

munkahelyi vagy családi – az egyéni élethelyzettől függően lemorzsolódáshoz vezethet.

Ötödik hipotézisünkben feltételeztük, hogy a felnőttkori zenei tevékenységek – túlmutatva a zenei készségek fejlődésén – szoros összefüggésben állnak az életminőség javulásával, különösen a szociális és rekreációs tényezők mentén. E feltevésünk háttérében az a gyakran megfogalmazódó kérdés állt, hogy van-e gyakorlati haszna annak, ha felnőttek szabadidejük egy részét aktív zenei tevékenységre fordítják.

A zenekari tevékenységből származó előnyök egyénenként eltérőek lehetnek, hiszen ezek nagyban függenek az individuális percepciótól. Mindazonáltal sokan kifejtették, hogy a zenekari környezet segített önfejlesztésükben, úgy érzik, fejlődött a koncentrációs készségük és kognitív képességük. A közösségben végzett munka révén fejlődtek szociális készségeik, akár az empátia vagy a kommunikációs készségek terén. Néhányan materiális előnyöket is megfogalmaztak, jellemzően belföldi vagy külföldi zenekari turnékhoz, utazásokhoz kapcsolódóan. Mindemellett a válaszok során többször felmerült, hogy a zenekari tevékenység által sikeresnek, büszkének érezhetik magukat.

A kérdőív egy pontján arra kértük a válaszadókat, hogy a felsorolt 24 fűvészenekarhoz kapcsolódó állítás közül válasszák ki azt a hármat, amelyet a maguk számára a legfontosabbnak éreznek azok közül. Ez alapján a

legjelentősebb elemek egyértelműen a fúvószenekar rekreációs és közösségi elemeihez kapcsolódtak. A legtöbb válaszadó számára a zenekar stressz- és feszültségoldó szerepe, a szórakozás lehetősége és a mindennapi rutinból való kimozdulás, akárcsak a közösséghez tartozás megnyugtató érzése bizonyult a legfontosabbnak. Ezzel szemben a különböző kulturális és önfejlesztő jellegű tényezők egyértelműen a fontossági rangsor alsó harmadába kerültek. Külön kiemelendő, hogy a fizikai állapot fejlődését tartották a legkevésbé lényegesnek, míg a mentális egészség javulását a középmezőnybe sorolták. *Mindezek alapján ötödik hipotézisünk igaznak bizonyult.*

Legyen szó a hazai fúvószenekarok zenepedagógiában és zenei nevelésben betöltött szerepéről, vagy akár a kulturális életben betöltött funkciójáról, minden esetben az tapasztalható, hogy az méltatlanul kevés figyelmet kap. Jelen értekezés egyik kimondott célja volt, hogy tudományos alapokon nyugvó kutatómunkával a fókusz a fúvószenekari világ felé irányítsuk. Szerettük volna felhívni a figyelmet arra a társadalmi és kulturális szerepvállalásra, amely a fúvós együttesek mindennapjait jellemzi.

Noha értekezésünkben számos olyan jelenséget érintettünk, amely a fúvós világ aktorai számára tapasztalati úton részben ismert, e jelenségek tudományos igényű feltárása és rendszerezése korábban nem történt meg. Meglátásunk szerint sikerült rámutatni, hogy a

hosszútávú fúvószenekari tagság iránti elköteleződés mögött számos ok húzódik, amelyeknek megértése és tudatosítása segíthet a zenekarvezetőknek, a közösség szervezőinek abban, hogy hatékonyabban segíthessék a motiváció fenntartását, ezáltal a zenekar életének stabilitását. Gondolkodásra adhatnak okot továbbá az újrakezdő fúvószenészekkel kapcsolatos ismeretek, mivel azok döntő szerepet játszhatnak annak a megértésében, hogy milyen körülmények és tényezők támogatják a zenekari tevékenységhez való visszatérést, valamint a további hosszútávú elköteleződést.

Mindemellett úgy véljük, hogy kutatásunk egyik további gyakorlati haszna lehet, hogy az eredményei nemcsak a fúvószenekari világ mélyebb megértését segíti elő, hanem módszertani mintaként szolgálhatnak más típusú amatőr művészeti közösségek vizsgálatához is. Meglátásunk szerint a jövőben indokolt lenne egy hasonló, hazai előadó-művészeti vagy alkotóművészeti köröket, amatőr színjátszó csoportokat, kórusokat vagy táncegyütteseket központba állító vizsgálat lefolytatása. Ezek a közösségek – a fúvószenekarokhoz hasonlóan – kultúrateremtő értékkel rendelkeznek, miközben közösségformáló erejüknek köszönhetően gyakran egyéni-, települési- és térségi szinten egyaránt meghatározó szerepet töltenek be.

A kutatás esetleges korlátai ellenére megállapítható, hogy sikerült elérni azon elsődleges célunkat, hogy feltáró és értelmező munkánkkal a hazai

fúvószenekari világot neveléstudományi aspektusból is felhelyezzük a gondolati térképre. Ugyanakkor mindezt csupán egy első lépésnek tekintjük, hiszen a kutatás több irányban is tovább mélyíthető.

Szükséges lenne további vizsgálatokat lefolytatni a hazai zeneiskolák és a fúvószenekarok kapcsolatának alaposabb megértéséhez, amellyel kapcsolatban számos további izgalmas kérdés felvethető. Az utánpótlásképzés szerepét tovább gondolva érdekes kérdés lehet az is, hogy milyen összefüggések rajzolódhatnak ki a professzionális zenei szféra, és a fúvószenekarok munkája között. Mindemellett hasznos volna a jövőben a jelen dolgozat tartalmához hasonló vizsgálatot, vagy vizsgálatokat is lefolytatni. Ezáltal akár az is nyomon követhető lenne, hogy miképpen és milyen irányba változik a hazai fúvós együttesek helyzete és lehetőségei. Zárásként reményünket szeretnénk kifejezni, hogy jelen munkánk hozzájárulhat egy olyan folyamat elindításához, amely elősegíti a fúvószenekarok szerepéről és jelentőségéről szóló közös, átfogó gondolkodást, s ezáltal e zenei szubkultúra értékei szélesebb körű figyelmet kaphatnak.

Hivatkozások a tézis szövegében

Asztalos, K. (2016). *A zenei észlelési képesség szerkezete és fejlődése 5-17 éves korban: Online diagnosztikus mérések óvodai és iskolai környezetben.* [PhD disszertáció] Szeged: Szegedi Tudományegyetem,

Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Doktori Iskola. <https://doi.org/10.14232/phd.2998>

Barkóczi, I., & Pléh, Cs. (1977). *Kodály zenei nevelési módszerének pszichológiai hatásvizsgálata*. Bács megyei Lapkiadó. Kecskemét.

Bácskai, E., Manchin, R., Sági, M., & Vitányi, I. (1972). *Ének-zenei iskolába jártak...* Zeneműkiadó. Budapest.

Carucci, C. (2012). An investigation of social support in adult recreational music ensembles. *International Journal of Community Music*, 5(3), 237–252. https://doi.org/10.1386/ijcm.5.3.237_1

Coffman, D. D., & Adamek, M. S. (1999). The Contributions of Wind Band Participation to Quality of Life of Senior Adults. *Music Therapy Perspectives*, 17(1), 27–31. <https://doi.org/10.1093/mtp/17.1.27>

Coffman, D. D. (2002). Adult education. In: Colwell R. & Richardson C. P. (Eds.). *The new handbook of research on music teaching and learning: A project of the Music Educators National Conference*. Oxford University Press. Oxford. 199–209.

Coffman, D. D. (2009). Survey of New Horizons International Music Association musicians. *International Journal of Community Music*, 1(3), 375–390. https://doi.org/10.1386/ijcm.1.3.375_1

Coffman, D. D., & Higgins, L. (2012). Community Music Ensembles. In: McPherson G. E. & Welch G. F. (Eds.).

The Oxford Handbook of Music Education, Volume 1. Oxford University Press. Oxford. 843–859.
<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199730810.013.0051>

Cohen, A., Bailey, B., & Nilsson, T. (2002). The importance of music to seniors. *Psychomusicology: A Journal of Research in Music Cognition*, 18(1–2), 89–102. <https://doi.org/10.1037/h0094049>

Dubois, V., Méon, J.-M., Pierru, E., & Bart, J.-Y. (2013). *The sociology of wind bands: Amateur music between cultural domination and autonomy.* Ashgate. Farnham.

Hollós, L. (1980). *A fúvószene története.* Népművelési Intézet. Budapest.

Jutras, P. J. (2011). The Benefits of New Horizons Band Participation as Self-Reported by Selected New Horizons Band Members. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 187, 65–84.
<https://doi.org/10.2307/41162324>

Király, G., Géring, Zs., Dén-Nagy, I., & Nagy, B. (2014). Kevert módszertani megközelítések. Elméleti és módszertani alapok. *Kultúra és közösség*, 5(2), 95–104.

Kokas, K. (1972). *Képességfejlesztés zenei neveléssel.* Zeneműkiadó Vállalat. Budapest.

Kostagiolas, P. A., Lavranos, C., Korfiatis, N., Papadatos, J., & Papavlasopoulos, S. (2015). Music, musicians and information seeking behaviour: A case study on a

community concert band. *Journal of Documentation*, 71(1), 3–24. <https://doi.org/10.1108/JD-07-2013-0083>

Marosi, L. (1994). *Két évszázad katonazenéje Magyarországon: A magyarországi katonazene története, katonakarmesterek 1741–1945*. Zrínyi. Budapest.

Radócz, J. M. (2021b). Community Bands as Social Innovation. In: Boros J., Kozma T., & Márkus E. (Eds.). *Community Building and Social Innovation* (pp. 168–177). CHERD-H. Debrecen. https://www.researchgate.net/profile/Tamas-Kozma/publication/354600158_Community_Building_and_Social_Innovation/links/6141bcd9dabce51cf45261a3/Community-Building-and-Social-Innovation.pdf#page=168

Radócz J. M. (2022): Felnőtték a hazai amatőr fúvószenekarokban – Egy pilot kutatás eredményei. In.: Szűcs Tímea és Bartalis Izabella (eds.): *Zenepedagógia generációkon át. Tanulmányok Duffek Mihály 70. születésnapjára*. Debrecen. 184-197.

Radócz, J. M. (2023). Munka, hivatás, életforma – Interjú a hazai fúvószenekarok karnagyaival. In: Kempf K., Polyák Z., & Vincze B. (Eds.). *A művészetpedagógia múltja és jelene – reformpedagógia, életreform, gyermekkultúra*. 5. ELTE Művészetpedagógia Konferencia. Magyarországi Reformpedagógiai Egyesület. Budapest. 146–158. https://mpk.elte.hu/download/mpk_2022_tanulmanykote t.pdf

Schellenberg, E. G. (2005). Music and Cognitive Abilities. *Current Directions in Psychological Science*, 14(6), 317–320. <https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2005.00389.x>

Váradi, J., Szűcs, T., Kerekes, R., Kiss J. & Radócz. J. M. (2024). A zenén is túl. Szakirodalom áttekintés a zenei nevelés érzelmi dimenzióiról. In: Pustai G., Engler Á., Hrabéczy A., & Bencze Á. (eds.), *Mesterség és intelligencia az oktatáskutatásban: Tanulmányok Kozma Tamás tiszteletére*. CHERD-Hungary. Debrecen. 288–299. <https://mek.oszk.hu/25600/25682/25682.pdf>

Veblen, K. K., & Olsson, B. (2002). Community Music: Towards an International Overview. In: Colwell R. & Richardson C. P. (Eds.). *The new handbook of research on music teaching and learning: A project of the Music Educators National Conference*. Oxford University Press. Oxford. 730–756.

Williamson, V. J., & Bonshor, M. (2019). Wellbeing in Brass Bands: The Benefits and Challenges of Group Music Making. *Frontiers in Psychology*, 10, 1176. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01176>

Nyilvántartási szám: DEENK/364/2025.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Radócz József Miklós
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10079864

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

- 1. Radócz, J. M.:** Fel nőttek a hazai amatőr fúvószenekarokban - Egy pilot kutatás eredményei.
In: Zenepedagógia generációkon át: Tanulmányok Duffek Mihály 70. születésnapjára. Szerk.: Szűcs Tímea, Bartalis Izabella, CHERD, Debrecen, 184-197, 2022, (Oktatóskutatók könyvtára ; 15) ISBN: 9786156012173

Idegen nyelvű, hazai könyvrészletek (1)

- 2. Radócz, J. M.:** Community Bands as Social Innovation.
In: Community Building and Social Innovation. Ed.: Boros Julianna, Kozma Tamás, Márkus Edina, CHERD-H, Debrecen, 168-177, 2021. ISBN: 9789633189436

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

- 3. Radócz, J. M.:** Wind Bands for Hungarian Community Music.
Cent. Eur. j. educ. res. 3 (1), 90-97, 2021. EISSN: 2677-0326.
DOI: <http://dx.doi.org/10.37441/cejerr/2021/3/1/9355>

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

- 4. Radócz, J. M.:** Munka, hivatás, életforma - Interjú a hazai fúvószenekarok karnagyaival.
In: A művészetpedagógia múltja és jelene - reformpedagógia, életreform, gyermekkultúra. 5. ELTE Művészetpedagógia Konferencia. Szerk.: Kempf Katalin, Polyák Zsuzsanna, Vincze Beatrix, Magyarországi Reformpedagógiai Egyesület, Budapest, 146-158, 2023. ISBN: 9786158218627

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (7)

- 5. Radócz, J. M.:** A felnőttkori zenetanulás lehetőségei a hazai fúvószenekarokban.
In: Művészetvel nevelés generációkon át : Zenepedagógiai kutatások a Debreceni Egyetemen. Szerk.: Váradi Judit, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, Budapest, 18, 2024. ISBN: 9786156669018

6. **Radócz, J. M.:** Miért járunk fúvószenekarba?: Fúvószenész-vélemények tartalomelemzése.
In: 4. Zenepedagógiai Konferencia. Kutatások a zene és a zenepedagógia világában. Szerk.: Váradi Judit; Pető Áron; Pótfi Melinda, Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Debrecen, 47, 2024. ISBN: 9789634905745
7. **Radócz, J. M.:** Fúvószene itthon - a hazai fúvószenekarok demográfiai vonatkozásai.
In: 3. Zenepedagógiai konferencia. Kutatások a zene és zenepedagógia világában : Absztraktkötet. Szerk.: Váradi Judit, Kerekes Rita, Kiss Julianna, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 33, 2023. ISBN: 9789634905080
8. **Radócz, J. M.:** A közösségi zenélés lehetőségeinek értelmezése.
In: Tanuló társadalom Oktatókutatás járvány idején - HuCER 2021 : Absztraktkötet. Szerk.: Juhász Erika; Kattein-Pornó Rita, Magyar Nevelés- és Oktatókutatatók Egyesülete, Budapest, 143, 2021. ISBN: 9786155657092
9. **Radócz, J. M.:** A fúvószenekar, mint társadalmi innováció.
In: Tanulás és innováció a digitális korban - HuCER 2020 absztraktkötet. Szerk.: Kozma Tamás; Juhász Erika; Tóth Péter, Magyar Nevelés- és Oktatókutatatók Egyesülete, Budapest, 93, 2020. ISBN: 9786155657085
10. **Radócz, J. M.:** Felőttkorú zenészek a hazai amatőr fúvószenekarokban: egy pilot kutatás eredményei.
In: Család a nevelés és az oktatás fókuszában : absztraktkötet. Szerk.: Engler Ágnes; Rébay Magdolna; Tóth Dorina Anna, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Debrecen, 391, 2020. ISBN: 9789634902584
11. **Radócz, J. M.:** Fúvószenekarok a hazai közösségi zenélésért.
In: Tanulás és innováció a digitális korban - HuCER 2020 absztraktkötet. Szerk.: Kozma Tamás; Juhász Erika; Tóth Péter, Magyar Nevelés- és Oktatókutatatók Egyesülete, Budapest, 96, 2020. ISBN: 9786155657085

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (4)

12. Váradi, J., Szűcs, T., Kerekes, R., Kiss, J., **Radócz, J. M.:** A zenén is túl: Szakirodalom áttekintés a zenei nevelés érzelmi dimenzióiról.
In: Mesterség és intelligencia az oktatáskutatásban : Tanulmányok Kozma Tamás tiszteletére. Szerk.: Pusztai Gabriella, Engler Ágnes, Hrabéczy Anett, Bencze Ádám, Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központ, Debrecen, 288-299, 2024. (Oktatókutatatók könyvtára, ISSN 2064-9312, ISSN 2732-1800 ; 18.) ISBN: 9786156012227

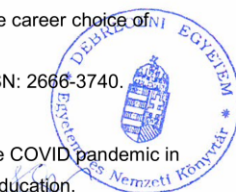
13. Szalai, T., Mike, Á., **Radócz, J. M.**: A digitális zeneoktatás előnyei és hátrányai.
In: Az online tér megjelenése a zeneművészeti oktatásban és a hangverseny-látogatásban.
Szerk.: Váradi Judit, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet, Budapest, 103-116, 2022. ISBN: 9786156192943
14. Péter, C., **Radócz, J. M.**, Mike, Á.: A szülők művészeti múltja és jelene.
In: Művészeti körkép : Kutatás a művészeti nevelés helyzetéről és lehetőségeiről, a tanórai
és tanórán kívüli művészeti tevékenységről és rendezvényekről. Szerk.: Váradi Judit, MMA
MMKI, Budapest, 133-150, 2020. ISBN: 9786156192158
15. **Radócz, J. M.**: A megújuló trombitairodalom Stanley Friedman Solus című műve alapján.
In: Tudományos gondolatok a zenéről és zeneoktatásról. Szerk.: Váradi Judit, Debreceni
Egyetemi Kiadó Debrecen University Press, Debrecen, 57-77, 2017. ISBN: 9789633187050

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (3)

16. Váradi, J., Kerekes, R., Pótfi, M., **Radócz, J. M.**: A zeneművészeti szakgimnazisták
pályaválasztásának meghatározó tényezői.
Educatio. 32 (4), 655-664, 2024. ISSN: 1216-3384.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1556/2063.32.2023.4.8>
17. **Radócz, J. M.**: Pillanatkép a hazai művészeti nevelés helyzetéről - Váradi Judit: A művészeti
nevelés helyzete és szerepe a 21. században.
Iskolakultúra. 34 (11), 106-108, 2024. ISSN: 1215-5233.
18. Kerekes, R., Mike, Á., **Radócz, J. M.**, Szűcs, T.: Szülői vélemények a pandémia idején
megvalósult online zeneoktatásról.
Képzés és Gyakorlat. 22 (1), 63-76, 2024. ISSN: 1589-519X.
DOI: <http://dx.doi.org/10.17165/tp.2024.1.63-76>

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (3)

19. Váradi, J., Szűcs, T., Kerekes, R., Kiss, J., **Radócz, J. M.**: A Systematic Review on the Emotional
Dimensions of Music Education.
Harmonia. 24 (2), 236-246, 2024. ISSN: 1411-5115.
DOI: <http://dx.doi.org/http://dx.doi.org/10.15294/harmonia.v24i2.15113>
20. Váradi, J., Kerekes, R., Pótfi, M., **Radócz, J. M.**: Determining factors in the career choice of
music high school students.
International Journal of Educational Research Open. 6, 1-6, 2024. ISSN: 2666-3740.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijedro.2024.100321>
21. Váradi, J., **Radócz, J. M.**, Mike, Á., Óváry, Z., Józsa, G.: Lessons from the COVID pandemic in
music education the advantages and disadvantages of online music education.
Heliyon. 10 (15), 1-9, 2024. ISSN: 2405-8440.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e35357>
IF: 3.4 (2023)

Magyar nyelvű konferencia közlemények (2)

22. **Radócz, J. M.:** A 20. századi magyar koncertfúvószena változása Lendvay Kamilló Concertino című művének tükrében.
In: A Debreceni Egyetem Szakkollégiumainak I. Tudományos Konferenciája konferenciakötet. Szerk.: Dajnoki Krisztina, Felföldi János, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Debrecen, 106-113, 2020. ISBN: 9789634902225
23. **Radócz, J. M.:** A 20. századi magyar koncertfúvószena változása Lendvay Kamilló három fúvószenekari alkotásának tükrében.
In: Tudományos gondolatok a zenéről 2.0 : A Gulyás György szakkollégium hallgatóinak tanulmányai a 2019-ben megrendezett 34. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Művészeti és Művészettudományi Szekciójában. Szerk.: Várad Judit, Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Debrecen, 9-34, 2020. ISBN: 9789634902744

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (9)

24. Szűcs, T., Mike, Á., **Radócz, J. M.:** A zenei szakgimnazisták jövőtervei.
In: Kutatások a zene és a zenepedagógia világában - 4. Zenepedagógiai konferencia - Absztraktkötet. Szerk.: Várad Judit; Pető Áron; Pótfi Melinda, Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar, Debrecen, 54, 2024. ISBN: 9789634905745
25. Mike, Á., **Radócz, J. M.**, Szűcs, T.: Zenei ambíciók és élettervezés a fiatal generáció körében.
In: Művészetvel nevelés generációkon át : Zenepedagógiai kutatások a Debreceni Egyetemen. Szerk.: Várad Judit, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, Budapest, 12, 2024. ISBN: 9786156669018
26. Szűcs, T., Mike, Á., **Radócz, J. M.:** Zenei élettervezés a zenei szakgimnazisták körében.
In: Művészetvel nevelés generációkon át : Zenepedagógiai kutatások a Debreceni Egyetemen. Szerk.: Várad Judit, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, Budapest, 15, 2024. ISBN: 9786156669018
27. Várad, J., **Radócz, J. M.**, Kerekes, R., Pótfi, M.: A zeneművészeti szakgimnazisták pályaválasztásának motivációi.
In: Az oktatás határdimenziói. Szerk.: Juhász Erika, Kattein Pornói Rita, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Szombathely, 67, 2023. ISBN: 9786155657139
28. Várad, J., **Radócz, J. M.**, Kerekes, R., Pótfi, M.: A zeneművészeti szakgimnazisták zenei identitásának meghatározó tényezői.
In: Kutatások a zene és a zenepedagógia világában : 3. Zenepedagógiai konferencia absztraktkötet. Szerk.: Kerekes Rita, Kiss Julianna, Debreceni Egyetem, Debrecen, 42, 2023. ISBN: 9789634905080
29. Kerekes, R., Mike, Á., **Radócz, J. M.**, Szűcs, T.: Szülői vélemények az online zeneoktatásról.
In: 3. Zenepedagógiai konferencia : Kutatások a zene és zenepedagógia világában : Absztraktkötet. Szerk.: Várad Judit, Kerekes Rita, Kiss Julianna, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 20, 2023. ISBN: 9789634905080

30. Szalai, T., Mike, Á., **Radócz, J. M.**: A digitális zeneművészeti oktatás előnyei és hátrányai.
In: Tanuló társadalom Oktatókutatás járvány idején - HuCER 2021 : Absztraktkötet. Szerk.:
Juhász Erika; Kattein-Pornói Rita, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest,
82, 2021. ISBN: 9786155657092
31. Mike, Á., **Radócz, J. M.**: A jövő zeneoktatási formája?: A digitális zeneművészeti oktatás előnyei.
In: XXI. Országos Neveléstudományi Konferencia: A neveléstudomány válaszai a jövő
kihívásaira : Absztraktkötet. Szerk.: Molnár Gyöngyvér, Tóth Edit, MTA Pedagógia
Tudományos Bizottsága; SZTE Neveléstudományi Intézet, Szeged, 576, 2021. ISBN:
9789633068335
32. **Radócz, J. M.**: A megújuló trombitaírodalom Stanley Friedman Solus című műve alapján.
In: InterTalent Unideb : Absztrakt összefoglalók. Szerk.: Mándy Zsuzsanna, Debreceni
Egyetem, Debrecen, 102, 2017. ISBN: 9789634739531

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora: 3,4

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora (az értekezés alapjául szolgáló közleményekre): 0

A DEENK a Jelölt által a Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2025.06.03.

